

Postanowienie (...) umowy zbiorowej o Sądzie rozjemczym miałyby tylko wówczas skutek prawny, gdyby tę umowę podpisały obie strony (§ 884 k.c.), lub ich pełnomocnicy, upoważnieni „szczegółowo” do zawarcia umowy (§ 1008 k.c.).

Orzeczenie Sądu Najwyższego

z dnia 2 listopada 1926 r.

R 852/26

Z uzasadnienia:

Sporne, a rozstrzygające dla sprawy jest pytanie, czy połączenie w jednej skardze kilku jednorodzących żądań kilku powodów w myśl § 11 l. 2 p. c. wywołuje także zmianę postępowania w ten sposób, aby odpowiadało łącznej sumie tych żądań. Sąd odwoławczy słusznie zaprzeczył to pytanie. Przepis § 55 N. J. o zliczeniu w skardze roszczeń kilku uczestników sporu odnosi się do właściwości Sądu (por. § 54 N. J.) – ale właściwość Sądu nie zawsze wpływa na zmianę postępowania (np. sprawa drobiazgowa w myśl § 79 N. J., tocząca się przed Sądem okręgowym). W razie uczestnictwa w myśl § 11 l. 2 p. c. nie ma po stronie powodów jednolitości osób, gdyż każdy uczestnik jest samoistnym wobec przeciwnika i czynności procesowe jednego uczestnika nie mogą drugiemu przynieść ani korzyści ani szkody (§ 13 p. c.). Każdy uczestnik może wnosić odrębne środki prawne, które mogą być skuteczne tylko dla niego samego. Mamy tu zatem przed sobą w istocie tyle odrębnych sporów, ilu jest uczestników, aczkolwiek pod względem formalnym toczy się sprawa łącznie. To formalne połączenie i objęcie roszczeń wszystkich nawet jednym wyrokiem, nie wpływa na charakter tych roszczeń i nie może uczestnikom nadać więcej uprawnień, jakby posiadali wówczas, gdyby swoich roszczeń dochodzili odrębnie. Z tego wynika, że powód Ż. mający roszczenie poniżej 300 złotych, nie może zaskarżać rekuresem uchwały Sądu II (§ 528 p. c.). Odnosi się to także do uchwał wydanych w myśl § 519 p. c.; w sporach do 300 Zł wykluczone są zarówno rekurs jak i odwołanie od orzeczenia Sądu II. Wyrok łączny, o ile przyznaje poszczególnym powodom roszczenia poniżej 100 złotych, jest wyrokiem drobiazgowym (§§ 448 i 453/2 p. c.), a rekurs od uchwały Sądu II, zapadłej w tej sprawie nie jest ustawowo dopuszczalny (§ 517 ust. ost. p. c.). Rekursy Ż. i pozwanej ulegają zatem odrzuceniu w myśl § 526 p. c.

Rekurs powoda B. natomiast jest dopuszczalny, a niemniej też jest zupełnie uzasadniony: Umowa zbiorowa w przemyśle naftowym z dnia 6. października 1921 r. jest tylko umową, a nie ustawą; nie może więc zmienić przepisu § 577 p. c. **Postanowienie art. XIII umowy zbiorowej o Sądzie rozjemczym miałyby tylko wówczas skutek prawny, gdyby tę umowę podpisały obie strony (§ 884 k.c.), lub ich pełnomocnicy, upoważnieni „szczegółowo” do zawarcia umowy (§ 1008 k.c.).** Ponieważ to nie miało miejsca, przeto zarzut niewłaściwości Sądu do załatwienia tego sporu nie jest uzasadniony.

Źródło: Głos Prawa 1927, Nr 3, s. 106-107